

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

بهرام رحمانی

۰۵ می ۲۰۲۲

نودودومین جلسه دادگاه حمید نوری در ستکهم!

نودودومین و آخرین جلسه دادگاه حمید نوری، متهم به مشارکت در اعدام‌های تابستان ۱۳۶۷، چهارشنبه چهاردهم اردیبهشت ۱۴۰۱-چهارم مه ۲۰۲۲، در سالن ۳۷ دادگاه بدوی ستکهم برگزار شد.

آخرین روز دادگاه رسیدگی به اتهام‌های حمید نوری و ارائه آخرین دفاع موکلان او، امروز چهارشنبه ۴ مه برگزار شد. در آغاز این جلسه قاضی توماس ساندر اعلام کرد که این آخرین جلسه دادگاه خواهد بود. حمید نوری با کت و شلوار کرم و بولوز یقه اسکی زرد رنگ در دادگاه حاضر شد. او با شروع صحبت وکیلش، قرآنی که همراه دارد را به دست گرفت، از روی صفحه‌ای زیر لب خواند، آن را بست و بوسید، روی دست گرفت و شروع به تکان تکان دادن خود کرد.

در آخرین تحولات مرتبط با محاکمه نوری، خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) ۱۴ اردیبهشت نوشت: از طریق منابع آگاه شنیده شده که حکم اعدام «احمد رضا جلالی» به اتهام جاسوسی برای اسرائیل در دستور اقدام قرار گرفته و این حکم حداکثر تا آخر اردیبهشت ماه جاری اجرا خواهد شد. احمد رضا جلالی، شهروند دو تابعیتی ایرانی-سویدنی، استاد دانشگاه در اردیبهشت ۱۳۹۵ به دعوت دانشگاه تهران به ایران سفر کرده بود. نیروهای امنیتی او را به اتهام «مبارزه از طریق جاسوسی برای اسرائیل» بازداشت کردند و اکنون بعد از شش سال قرار است حکم اعدام او در همان ماهی که وارد ایران شده اجرا شود. حکم احمد رضا جلالی در آذر سال ۱۳۹۶ در دیوان عالی کشور تأیید شد. جلالی در طی سال‌های گذشته از بسیاری از حقوق اساسی خود در زندان محروم بوده است. بسیاری از تحلیل‌گران معتقدند که جمهوری اسلامی از آقای جلالی به عنوان اهرم فشار در پرونده نوری استفاده خواهد کرد.

احمد رضا جلالی، استاد دانشگاه در اردیبهشت ۱۳۹۵ به دعوت دانشگاه تهران به ایران سفر کرده بود. اکنون بعد از شش سال قرار است حکم اعدام او در همان ماهی که وارد ایران شده اجرا شود.

هاله موسویان، وکیل احمد رضا جلالی خرداد سال گذشته درباره وضعیت موکلش گفته بود که او به بند عمومی منتقل شده اما همچنان در سایه اعدام قرار دارد. موسویان با ابراز نگرانی شدید از احتمال اجرای حکم اعدام احمد رضا جلالی، به‌ویژه «پس از انتخابات ریاست جمهوری»، گفته بود:

«به شدت برای موکلم به خصوص بعد از انتخابات نگرانم. باوجود ابراز مکرر این نگرانی توسط اینجانب، از طرف کشوری که ایشان تابعیت مضاعف دارند و اتحادیه اروپا، هیچگونه اقدام موثری صورت نگرفته است.»

جلالی در طی سال‌های گذشته از بسیاری از حقوق اساسی خود در زندان محروم بوده است. ۴ آذر ۱۳۹۹ با وجود اعتراض‌های داخلی و بین‌المللی، خانواده احمدرضا جلالی از انتقال او سلول انفرادی برای اجرای حکم اعدام خبر بودند.

در ۲۰ آذرماه ۱۳۹۹ و هم‌زمان با انتشار خبر انتقال جلالی به سلول انفرادی برای اجرای حکم اعدام، ۱۶۴ دانشمند از سراسر جهان با برگزاری یک «ماراتن علمی ۲۴ ساعته» در یوتیوب، از مقام‌های ایران خواستند حکم اعدام احمدرضا جلالی، پزشک و پژوهش‌گر ایرانی-سویدنی را فوراً لغو کرده و او را آزاد کنند.

احمدرضا جلالی پس از پایان تحصیلات در رشته پزشکی در ایران در مرکز حوادث طبیعی فعالیت داشت. وی در سال ۱۳۸۸-۲۰۰۹ برای ادامه تحصیل به سویدن مهاجرت کرد و در آنجا در این رشته موفق به اخذ مدرک دکترای شد. او فوق دکترای خود را در رشته پزشکی بحران در دانشگاه پیهمونتو ایتالیا گذرانده و پس از آن به همراه همسر و دو فرزند خود ساکن سویدن شده بود.

هفته گذشته در پاسخ به گمانه‌زنی‌هایی که اخیراً درباره تلاش حکومت اسلامی برای مبادله حمید نوری با احمدرضا جلالی مطرح شده بود، همسر جلالی در گفت‌وگو با «صدای آمریکا» گفت که حاضر است همسرش با هر فرد دیگری جز حمید نوری مبادله شود.

خانم مهران‌نیا در عین حال تاکید کرده که هیچ خبری در این زمینه از وزارت خارجه سویدن و دفتر وزیر خارجه که با وی در ارتباط بوده‌اند، نشنیده و این موضوع، تنها در برخی رسانه‌های ایرانی مطرح شده است.

حمید نوری و احمدرضا جلالی

وکیل مدافع حمید نوری که رشته سخن را به‌دست گرفت، حرف‌های خود را با زیر سؤال بردن دوباره روایت‌های شاهدان آغاز کرد و ادامه داد. او گفت که شاهدان در روایت‌های خود نام عباسی را به جای تمام افراد حاضر در این «سیستم آدم‌کشی» گذاشته‌اند. وکیل مدافع نوری در بخشی از صحبت‌هایش به حرف‌های شاهدان درباره «حمید شش انگشتی» اشاره کرد و گفت که بعضاً این حمید تبدیل به عباسی شده است. او سپس بار دیگر به گفته‌های شادی صدر درباره حضور حمید عباسی (حمید نوری) در زندان قزل‌حصار در فاصله سال‌های ۶۴ تا ۶۶ اشاره کرد که از قول برخی زندانیان در دادگاه نقل شد و بعد از آن با تکرار این ادعا که بعضی شاهدان نام عباسی را در روایت‌هایشان جایگزین کرده‌اند، گفت:

«... دادستان‌ها از ناصر منصوری هم نام برده‌اند. او زندانی‌ای بوده که فلج بوده اما به هر حال اعدام شده است. ایرج مصداقی خیلی درباره ناصر منصوری نوشته؛ از جمله در تمشک‌های ناآرام ... او در کتاب‌هایش چندین بار نوشته که ناصر منصوری را برده‌اند به راهروی مرگ و نزد هیات مرگ ... او نوشته که پاسدار ناصر منصوری را صدا زده و

گفته‌اند که منصوری را برده‌اند بهداری. بعد ناگهان در بازجویی پلیس، مصداقی گفته آن پاسدار که ناصر منصوری را صدا زده، عباسی بوده است. ما در این مورد از ایرج مصداقی در این‌جا سوال کردیم...»

وکیل مدافع حمید نوری سپس روایت‌های برخی دیگر از شاهدان درباره حمید عباسی (حمید نوری) را مطرح کرد و با اشاره به اختلاف‌های موجود در آن‌ها، به بررسی این شهادت‌ها پرداخت. او از احمد ابراهیمی نام برد و گفت که این شاهد نام عباسی و رویکردهای سیاسی‌اش را به شهادتش اضافه کرده است. وکیل نوری سپس از جعفر یعقوبی نام برد و مدعی شد که این شاهد هم نام عباسی را به کتاب و به شهادتش اضافه کرده است. این ادعا از سوی خود حمید نوری هم در دفاعیه‌اش مطرح شد. او گفت که نام واقعی عباسی را پیدا کرده اما نام ناصرین (محمد مقیسه) را پیدا نکرده که این خیلی عجیب است.

حمید نوری در طول صحبت‌های وکیل مدافعش به تایید و تاسف سر تکان داد. شاهد بعدی که دادستان به کتاب‌ها و شهادتش پرداخت، مهدی اصلانی بود. او در مورد این شاهد هم مدعی شد که شهادتش دستکاری و نام عباسی (حمید نوری) به آن اضافه شده است: «مهدی اصلانی بعد از دستگیری موکل من با میهن‌توی مصاحبه کرده است. او در شهادتش گفته است که روز ششم شهریور حمید عباسی را دیده است. دادستان‌ها مطمئن نیستند که این عباسی همان عباسی مورد نظرشان (حمید نوری) است:

«او در کتاب کلاغ و گل سرخ از یک نگهبان یاد می‌کند که در روز ششم شهریور با او ملاقات کرده است اما معلوم نیست که این نگهبان کیست منتها بعد این نگهبان تبدیل می‌شود به —عباسی...» در جریان رد اعتبار شهادت مهدی اصلانی از سوی وکیل مدافع حمید نوری، او از مهرداد نشاطی ملکیناس نام برد و شهادت او را با شهادت مهدی اصلانی مقایسه کرد. او مدعی شد که شهادت او با شهادت اصلانی متفاوت است. سپس به شهادت خود نشاطی ملکیناس پرداخت و گفت:

«ملکیناس در موارد بسیاری به ناصرین اشاره کرده اما نامی از عباسی نیست از جمله در مجله کار. او در روایتش برای بنیاد برومند هم نامی از عباسی نیاورده اما بعدا اسم عباسی را در روایتش جای داده است. اگر اسم عباسی مهم بوده چرا او اسم عباسی را نیاورده؟ او گفته برای اولین بار عباسی را هشتم شهریور دیده اما ما نمی‌توانیم به گفته‌های او اعتماد کنیم و در مورد صحت و سقم گفته‌هایش تردید داریم.»

شاهد بعدی که وکیل مدافع حمید نوری از او نام برد منوچهر اسحاقی بود. او گفت که در روایت منوچهر اسحاقی برای بنیاد عبدالرحمن برومند هیچ اثری از عباسی نیست. (این شاهدان معمولاً گفته‌اند که مصاحبه آن‌ها با بنیاد برومند کامل منتشر نشده یا آن بخشی که منتشر شده کامل و درست ترجمه نشده است)

نفر بعدی که وکیل مدافع دیگر حمید نوری از او نام برد، حسین ملکی بود. در این مورد هم وکیل نوری گفت که در گفت‌وگوی ملکی با بنیاد برومند، نام عباسی نیامده است. او جزییاتی از گفته‌های ملکی را ارائه کرد و گفت:

«ملکی در بازجویی پلیس نام عباسی را در مورد خراب شدن فاضلاب می‌آورد اما نام ناصرین را نمی‌آورد. به نظر ما او نام ناصرین (مقیسه) را برداشته و نام عباسی را در روایتش چپانده است.»

وکیل مدافع حمید نوری پس از این‌که گفت حرف‌های حسین ملکی برای تیم وکیلان مدافع و موکلش قابل باور نیست، از هیات رییسه دادگاه خواست تا به این موضوع توجه کنند و اعتبار شهادت‌ها را در نظر بگیرند. او سپس به شهادت اصغر مهدی‌زاده پرداخت و گفت:

«مهدی‌زاده تنها کسی‌ست که گفته در سالن اعدام‌ها، شاهد اعدام‌ها بوده. او گفته ناصرپان به سه صندلی لگد زده و فردی که بالای صندلی چهارم بوده، خودش صندلی را از زیر پایش کنار زده. ... روایت مهدی‌زاده در مجموع برای ما قابل باور نیست ضمن اینکه او در ابتدا نامی از حمید عباسی نمی‌آورد و بعداً آن را اضافه می‌کند. ما با استناد به کتاب ایرج مصداقی می‌گوییم که روایت اصغر مهدی‌زاده خیالی است.»

شاهد بعدی مورد اشاره وکیل مدافع حمید نوری، محمد خدابنده‌لو بود. او با اشاره به جزئیات صحبت‌های مطرح شده از سوی این شاهد، روایت او را هم زیر سؤال برد و گفت که پس از دستگیری نوری، ناگهان نام عباسی وارد روایت این شاهد شده:

«... او گفت که عباسی در ضرب و شتم او شرکت داشته و اصلاً گفت که عباسی او را با شلاق زده و باعث نابینا شدن چشم او شده. این مورد قبلاً به این شکل مطرح نشده بود و ناگهان تغییر کرد ...»
با پایان طرح ادعاهای وکیل مدافع حمید نوری در مورد شهادت محمد خدابنده‌لو، او گفت:
«این‌ها تنها برخی موارد و مثال‌ها از تضادها و تناقض‌ها در اظهارات شاهدان هستند و ما نمی‌توانیم و نمی‌رسیم همه موارد مورد نظرمان را مطرح کنیم.»

با پایان این صحبت‌های وکیل مدافع حمید نوری، قاضی توماس ساندر، رییس دادگاه برای ۱۵ دقیقه تنفس اعلام کرد.

با آغاز دوباره آخرین جلسه دادگاه حمید نوری، وکیل مدافع متهم، به دفاع از او ادامه داد. او به لیست کتاب‌های ارائه شده به‌عنوان اسناد اثباتی اشاره کرد و با نشان دادن لیست، گفت که موارد زرد شده، نشان دهنده موارد تناقض است و موارد قرمز، خود تناقض‌ها هستند. وکیل نوری گفت که این لیست در پایان جلسه برای هیأت ریسه دادگاه فرستاده خواهد شد. وکیل نوری سپس گفت که مورد آخر لایحه دفاعیه‌اش درباره نام حمید عباسی (حمید نوری) است:
«ایرج مصداقی از او به‌عنوان حمیدرضا نوری هم یاد کرده است. موارد دیگری هم در این زمینه وجود دارد. ... حالا این نام حمید نوری از کجا آمده؟ مهدی اسحاقی گفته که وقتی داشته ضرب و جرح می‌شده به دست حمید نوری، کارت او افتاده و او آن را دیده. او دیده که روی کارت نوشته شده برادر شهید. حمید نوری خودش گفته که کارت عبور داشته اما چرا باید روی کارت عبور نوشته می‌شده برادر شهید. ضمناً مهدی اسحاقی این اطلاعات را برای ۱۷-۱۸ سال نزد خودش نگه داشته. برای ما روشن نیست که چرا او این اطلاعات را منتشر نکرده. جزئیات دیگری هم دارد این داستان اما ما کل آن را زیر سؤال می‌بریم و می‌پرسیم که چرا اطلاعات مربوط به حمید عباسی (حمید نوری)، پس از ۱۷-۱۸ سال بیرون آمده است؟»

وکیل مدافع نوری سپس به موارد دیگری از شهادت‌ها از جمله شهادت علیرضا امید معاف اشاره کرد و گفت که برخی شاهدان گفته‌اند موی او سیاه بوده. خب در ایران افراد عمدتاً مویشان سیاه است!»

او سپس جزئیاتی از اظهارات شاهدان درباره ویژگی‌های ظاهری حمید نوری را روی پرده نمایش گذاشت و درباره اشاره شاهدان به قد عباسی (این‌که شاهدان گفته‌اند او چند سانتی‌متر بوده، صورتش چه شکلی بوده و ...) صحبت کرد.
وکیل مدافع حمید نوری در فرازی از اظهاراتش گفت:

«پلیس به روم افشتم عکسی نشان داده از حمید نوری -عکس شماره ۳- و او نتوانسته شناسایی‌اش کند و بعد در دادگاه گفت که دچار تشنج شده بوده.»

وکیل نوری در ادامه چندین و چند شهادت دیگر از شاهدان را مطرح کرد و گفت که اظهاراتشان درباره ظاهر حمید نوری دقیق نبوده است:

«این‌جا از جمله گفته شد که حمید عباسی بور بوده است اما من فکر می‌کنم همکار من توماس سودرکوئیست بور است...»

او سپس به شهادت‌های ارائه شده در دادگاه در آلبانی اشاره کرد و گفت:

«هفت نفر از شاهدان که عضو سازمان مجاهدین هستند، گفتند که او دماغ عقابی داشته. معلوم است که آن‌ها با هم صحبت کرده‌اند و یک چیز را مطرح کرده‌اند.»

او سپس به مجموعه موارد مطرح شده از سوی حمید نوری پرداخت و گفت که مواضع او را به‌شکل خلاصه مطرح می‌کند. او در این خلاصه گفت که نوری به خانواده اهمیت ویژه‌ای می‌دهد و برای این‌که پسر کوچکی داشته، هنگام به دنیا آمدن دخترش، مرخصی زایمان گرفته:

«او صادقانه گفت که رییس‌اش ناصربان بوده و همین‌طور گفت که چرا اطلاعات روی موبایلش را پاک کرده است.» وکیلان مدافع حمید نوری در پایان گفتند که بر اساس دفاعیه آن‌ها کیفرخواست باید باطل شود و موضوع درخواست غرامت نیز کنار گذاشته شود. ما در مورد قرار بازداشت فعلاً صحبتی نداریم تا شما (هیأت ریسه) وارد شور شوید.

با پایان صحبت‌های وکیلان مدافع حمید نوری، قاضی توماس ساندر از دادستان‌ها خواست تا اگر موضوعی دارند مطرح کنند. دادستان، کریستینا لیندهوف کارلسون در پاسخ به رئیس دادگاه گفت که درباره صحبت‌های وکیلان مدافع حمید نوری صحبتی ندارد اما باید درباره صلاحیت دادگاه صحبت کند:

«من در مورد تصمیم بر اخراج متهم، می‌گویم که دادگاه در این‌جا صلاحیت رسیدگی دارد و دولت به ما در این مورد فرصت داده است. در همین زمینه و در موردی مشابه، با حکمی از دیوان عالی نروژ را داریم که می‌توانیم به آن استناد کنیم.»

دادستان همچنین درباره کار کردن حمید نوری در زندان اوین در مقطع اول کارش در دهه ۶۰ گفت:

«من در این مورد صحبت یا تردیدی ندارم و صحبتی درباره آن نکرده‌ام.»

پس از صحبت‌های دادستان، وکیل مشاور، کنت لوییس با اجازه رییس دادگاه شروع به صحبت کرد. او ابتدا درباره موضعش در مورد بین‌المللی و غیربین‌المللی بودن درگیری مسلحانه میان مجاهدین و ایران صحبت کرد و گفت در این مورد گرچه با دادستان‌ها اختلاف نظر دارد اما اعتراضی ندارد. او سپس گفت:

«دادستان‌ها فتوای خمینی را زیر سؤال بردند و گفتند که این فتوا وجود ندارد اما ابراهیم رئیسی، رییس جمهوری فعلی، درباره آن صحبت کرده است...»

وکیلان مشاور دیگر هم در ادامه به‌شکل خیلی مختصر صحبت و با مواضع دادستان‌ها همراهی کردند.

با پایان صحبت‌های طرفین دعوا، قاضی توماس ساندر، رییس دادگاه به حمید نوری فرصت داد تا حرف‌های نهایی خود را مطرح کند.

حمید نوری صحبت‌هایش را با نام خدا آغاز کرد، به خانواده و مخصوصاً خواهرش که در دادگاه هستند سلام کرد و سپس به تعریف و تمجید فراوان از قاضی توماس ساندر پرداخت. او در ادامه گفت:

«من کلاً دید و انرژی‌ام مثبت است و فکر می‌کنم که رای این دادگاه و رای دادگاه استیناف، رای مثبتی باشد. من کلاً فکر می‌کنم رایی که صادر خواهد شد باید رایی باشد که دشمنی یا کینه میان دو ملت ایران و سویدن را کم کند و از بین ببرد. امیدوارم رای حضرت عالی و رای دادگاه استیناف، صلح و دوستی را میان مردم جهان بیش‌تر کند. من خیلی

امیدوارم و انشاءالله این اتفاق خواهد افتاد. و حالا حرف آخر: جناب قاضی توماس ساندر، همه در این دادگاه وظیفه‌شان را انجام دادند و من از هیچ‌کس ناراحت نیستم. دادستان‌های محترم و قدرتمند وظیفه‌شان را انجام دادند و من هیچ ناراحتی‌ای از ایشان ندارم. وکیلان مشاور به همین ترتیب و من هیچ ناراحت نیستم از این برادران! منظورم از برادران این آقایان است. من هم به‌عنوان متهم مظلوم این پرونده وظیفه‌ام را انجام دادم و از خودم دفاع کردم. وکیلان من هم وظیفه خودشان را انجام دادند و من از آنان متشکرم. آقای قاضی شما نیازی به تشکر من ندارید و وظیفه خودتان را انجام داده‌اید اما شما به شکل بی‌نظری این کار را کردید. کار شما و هیات رئیسه بی‌نظیر بوده و من دیگر ادامه نمی‌دهم که مبدا ناراحت شوید. دوستان و برادران شاهد و شاکی من هم حرف‌هایی زدند اما من از آن‌ها ناراحت نیستم. آن‌ها را بخشیده‌ام... و حالا حرف آخرم: امیدوارم این دوستان که شاکی و شاهد این پرونده هستند بیشتر فکر کنند و این دشمنی را با مردم عزیز ایران کمتر کنند یا اگر ممکن است کلاً تماش کنند. نمی‌خواهم سوءاستفاده کنم. فقط انرژی و حرف‌های خوب. آخرین حرفم، یک ضرب‌المثل ایرانی است: دوستان! دوستان داشتم، دوستان دارم، دوستان خواهم داشت... حالا حرف قشنگ حمید نوری: دوستان، آشتی آشتی آشتی/ با هم برویم تو کشتی... آقای قاضی توماس ساندر بسیار ممنونم از شما و از همه اعضای هیات رئیسه. نمی‌خواهم سوءاستفاده کنم. حرف‌های حمید نوری در دادگاه ستک‌هلم...»

حمید نوری صحبت‌هایش را با ذکر تاریخ بر اساس تقویم‌های مختلف به پایان رساند و در آخر گفت:

«خداحافظ ملت شریف ایران تمام!»

اتهاماتی را که دادستانی در رابطه با زندانیان مجاهدین خلق به حمید نوری قابل اعمال دانسته: «جنایت جنگی» و «قتل عمد» است.

اما اتهامی را که دادستانی در رابطه با زندانیان چپ قابل اعمال دانسته تنها قتل عمد است.

پس از پایان صحبت‌های حمید نوری، رییس دادگاه از مترجمان تشکر کرد و گفت:

«رای دادگاه در تاریخ ۱۴ ماه جولای ۲۰۲۲ اعلام خواهد شد و حمید نوری با توجه به تعریف شدنش به‌عنوان «عنصر

خطرناک» تا آن زمان در بازداشت خواهد ماند.»

رییس دادگاه ختم دادرسی را اعلام کرد و دادگاه حمید نوری به پایان رسید.